

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № 521/15.12.2022
НА ДИРЕКТОРА НА НЦЗПБ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Стефана Донева Събчева, дм
ръководител на Лаборатория по микробиология в УСБАЛ по онкология, София
член на научното жури, назначено със Заповед № 521/15.12.2022 г. на Директора на
Националния център по заразни и паразитни болести

по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, обявен в ДВ, бр. 87/01.11.2022 г., в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки по научната специалност „Микробиология“ за нуждите на отдел „Микробиология“ на НЦЗПБ.

Единствен кандидат, подал документи и допуснат за участие в конкурса е главен асистент Ива Петрова Трифонова, дм – ръководител на Националната референтна лаборатория „Кърлежово-векторно предавани инфекции, лептоспири и листерии“ в отдел „Микробиология“ на НЦЗПБ. Процедурите по разкриване и обявяване на конкурса са спазени. Документите за него са изготвени с безупречна точност съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на НЦЗПБ за неговото приложение при заемане на академичната длъжност „доцент“.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси и общи публикации с гл. ас. Ива Трифонова.

Ива Трифонова завършва Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, като придобива последователно образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по молекулярна биология през 2005 г. и „магистър“ по молекулярна вирусология през 2007 г. От 2008 г. работи в НРЛ „Кърлежово-векторно предавани инфекции, лептоспири и листерии“ на НЦЗПБ. Започва като редовен докторант и през 2011 г. защитава дисертационен труд на тема „Оптимизиране на серологичната диагностика и проучвания върху патогенезата на лаймската борелиоза с рекомбинантни антигени от *Borrelia burgdorferi*“. През 2017 г. придобива медицинска специалност „Микробиология“. От 2021 г. е в процедура на придобиване на втора специалност – „Клинична вирусология“.

В относително кратък период гл. ас. Ива Трифонова натрупва значителен опит в научноизследователската работа с векторно-предавани микробни причинители на инфекциозни заболявания, който успешно прилага в интензивната ежедневна лечебно-диагностична дейност. За това спомогат и множеството следдипломни курсове, обучения и специализации в престижни научни институти в Гърция, Швеция, Италия, Дания и в НЦЗПБ. С уменията и знанията в областта на молекулярно-генетичните техники и серологични методи гл. ас. Ива Трифонова е деен участник в научноизследователските екипи на четири проекта с международно финансиране, пет с финансиране от Националния фонд за научни изследвания и една национална програма.

В конкурса гл. ас. Ива Трифонова участва с 39 нерецензирани научни труда, които включват: автореферат от дисертационен труд за научната и образователната степен „доктор“; 37 статии в научната периодика, от които 21 в международни и български списания с импакт фактор и 16 в български издания без импакт фактор; участие в 1 монография.

Трябва да се отбележи, че резултатите от изследванията на Ива Трифонова са публикувани в престижни списания с висок ИФ, като общият ИФ от публикациите е 35,211. Трудовете на гл. ас. Трифонова са били обект на значително внимание от научната общност. Цитирани са 73 пъти от български и чуждестранни автори в списания и книги. Като цяло тези наукометрични показатели представят кандидата като изграден учен със съществен принос за развитието на кърлежово-векторно предавани инфекции, лептоспири и листерии в национален и международен мащаб.

Към изключителната си публикационна активност гл. ас. Ива Трифонова представя и 82 резюмета на доклади, от които 63 са представени на национални и 19 – на международни научни прояви, доказателство за научната им значимост.

Научноизследователската дейност на Ива Трифонова се отличава с ясно изразена концентрация върху всички аспекти на векторно-трансмисивните бактериални и вирусни зоонози в нашата страна в следните основни направления: (1) Еколого-епидемиологични проучвания; (2) Проучвания върху вектори на вирусни и бактериални трансмисивни инфекции; (3) Проучвания върху вирусни трансмисивни инфекции; (4) Проучвания върху вирусни хеморагични трески (5) Сероепидемиологични проучвания върху разпространението на вирусни хеморагични трески и векторно-трансмисивни инфекции в страната; (6) Проучвания върху лептоспирозата в България; (7) Серотипиране на листериоза; (8) Проучвания върху

антитяло отговора срещу синтетични пептиди при лаймската борелиоза; (9) Проучвания върху вирусния товар при пациенти с COVID-19 инфекция.

В работата по посочените научни направления Ива Трифонова е постигнала значителни оригинални и потвърдителни научно-теоретични и практически приноси, сред които бих открито следните:

1) За първи път с молекулярно-генетични методи са установени чувствителни резервоари за причинителите на кърлежово-предаваните инфекции лаймска борелиоза и човешка гранулоцитна анаплазмоза. Проучени са и резервоарите на основните зоонози в нашата страна.

2) За първи път у нас с молекулярно-генетични методи са проучени векторите на вирусни и бактериални трансмисивни инфекции.

3) За първи път в страната са въведени конвенционални и Real-time RT-PCR системи за детекция на вирусите, причинители на трансмисивни инфекции.

4) Проучени са диагностичните възможности на различни серологични тестове за откриване на вирусни хеморагични трески и етиологията на острите неясни фебрилни състояния.

5) Направени са първите широкомащабни сероепидемиологични проучвания за разпространението на вирусни хеморагични трески и векторно-трансмисивни инфекции в страната.

6) Усъвършенствани са диагностичните методи при лептоспирозата.

7) Направено е серотипиране на изолати *Listeria monocytogenes* от клинични материали.

8) Проучен е антитяло отговорът при пациенти с различни прояви на лаймска болест към четири синтетични С6 пептидни антигена. Установено е, че С6 пептидите от *B. burgdorferi sensu stricto* имат по-висока реактивност от *B. afzelii* и *B. garinii* при пациенти с ранна проява на лаймска борелиоза.

9) Установено е, че вирусният товар при пациенти с COVID-19 инфекция е в обратна зависимост от серумния антитяло отговор. Намерена е корелация между тежките клинични форми, по-високия вирусен товар, по-високите нива на цитокините IL-1 β , IL-10 и IL-18 и на IgA-антителата.

В допълнение - гл. ас. Ива Трифонова е активен участник в учебно-преподавателската дейност на отдел „Микробиология“ на НЦЗПБ, в курсовете за следдипломно обучение, консултантска, методическа и експериментално-

организационна дейност на зачислените специализанти, дипломанти с лекции, упражнения и семинари с 95-часова учебна заетост за последните 5 години.

Заклучение

Гл. ас. Ива Трифонова е позната като уважаван и висококвалифициран специалист в областта на векторно-трансмисивните бактериални и вирусни инфекциозни заболявания. Общият анализ на научноизследователската и учебно-преподавателската ѝ дейност свидетелства за категорично съответствие с изискванията на чл. 27, ал. 4 от Закона за развитие на академичния състав в Р. България и чл. 47 от Правилника на НЦЗПБ за неговото приложение при заемане на академичната длъжност „доцент“, при двукратно надвишаване на минималните изисквани точки за тази длъжност (795 при минимални 400). Въз основа на всичко това давам положителна оценка за избора на гл. ас. Ива Петрова Трифонова на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Микробиология“ в отдел „Микробиология“ на НЦЗПБ.

31.01.2023 г.

Рецензент:

/Проф. д-р Стефана Събчева, дм/